

DARBO GRUPĖS VEIKSMINGAM ATSAKUI Į NEAPYKANTOS NUSIKALTIMUS IR NEAPYKANTOS KALBĄ LIETUVOJE SKATINTI POSĖDŽIO PROTOKOLAS

Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko 2025 m. lapkričio 27 d. 9.00 val. nuotoliniu būdu.

Posėdžio pirmininkė – Lina Bartaševičiūtė, VRM Viešojo saugumo politikos grupės patarėja (darbo grupės vadovo pavaduotoja).

Dalyvavo darbo grupės nariai (pakaitiniai nariai):

Monika Antanaitytė	– Lietuvos gėjų lygos projektų vadovė;
Darius Čaplikas	– Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamento prokuroras;
Deimantė Juščiūtė	– Vši Žmogaus teisių stebėjimo instituto direktorė;
Salomėja Jasudienė	– Specializuotos pagalbos tarnybų asociacijos atstovė, Moterų veiklos inovacijų centro vadovė;
Dovilė Juodkaitė	– Lietuvos negalios organizacijų forumo tarptautinio bendradarbiavimo koordinatorė;
Viktor Ostrovnoj	– Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Prieglobsčio ir migracijos programos vadovas;
Sergejus Stulginskis	– Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamento prokuroras;
Indrė Širvinskaitė	– Lietuvos negalios organizacijų forumo prezidentė;
Ivan Trunov	– Vši <i>Diversity Development Group</i> tyrėjas;
dr. Vytautas Valentinavičius	– Kauno technologijos universiteto Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakulteto lektorius;
Vaiva Vėželytė- Pokladova	– Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Tautinių mažumų politikos analizės ir informacijos skyriaus vedėja.

Kiti dalyviai:

Aurelija Baltikauskaitė – Seimo kontrolierių įstaigos Žmogaus teisių biuro vedėja;

Milda Janeikaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygybės grupės patarėja;

Gelena Nedoltovskaia – Informatikos ir ryšių departamento prie VRM Informacijos apdorojimo ir statistikos skyriaus vyriausioji specialistė;

Violeta Žilinskienė – Informatikos ir ryšių departamento prie VRM Informacijos apdorojimo ir statistikos skyriaus patarėja.

Darbotvarkė:

1. Statistinių duomenų apie užregistruotus neapykantos nusikaltimus ir neapykantą kurstančios kalbos atvejus rinkimas (*atliepiant Memorandumo dėl atsako į neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus stiprinimo dalyvių 2025.06.05 susitikime išsakytą pasiūlymą suinteresuotoms institucijoms aptarti šį klausimą*).
2. Terminų „tikėjimas“ ir „religija“ apibrėžtys (*atsižvelgiant į 2024 m. Baudžiamajame kodekse pakeitimus – saugomų bruožų sąrašas papildytas „religija“*)
3. Darbo grupės 2026–2028 metų veiklos plano projekto rengimas.

1. SVARSTYTA: Statistinių duomenų apie užregistruotus neapykantos nusikaltimus ir neapykantą kurstančios kalbos atvejus rinkimas (*atliepiant Memorandumo dėl atsako į neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus stiprinimo dalyvių 2025.06.05 susitikime išsakytą pasiūlymą suinteresuotoms institucijoms aptarti šį klausimą*).

Lina Bartaševičiūtė paaiškino, kokie duomenys ir kaip naudojami rengiant metines ataskaitas apie neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos situaciją Lietuvoje, ir atsakė į darbo grupės narių klausimus.

2. SVARSTYTA: Terminų „tikėjimas“ ir „religija“ apibrėžtys (*atsižvelgiant į 2024 m. Baudžiamajame kodekso pakeitimus – saugomų bruožų sąrašas papildytas „religija“*).

Lina Bartaševičiūtė atkreipė dėmesį į nuo 2025 m. vasario 1 d. įsigaliojusius Baudžiamojo kodekso pakeitimus, pagal kuriuos „religija arba įsitikinimai“ laikytinas vienu saugomu bruožu¹, ir su tuo nederančias nuostatas galiojančiame Lygių galimybių įstatyme ir Neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos ikiteisminio tyrimo metodinėse rekomendacijose.

Milda Janeikaitė informavo, kad rengiami atitinkami Lygių galimybių įstatymo pakeitimai (įstatymas bus dėstomas nauja redakcija).

Sergejus Stulginskis informavo, kad Generalinė prokuratūra kol kas neplanuoja Neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos ikiteisminio tyrimo metodinių rekomendacijų pakeitimų, paaiškinant terminus „tikėjimas“ ir „religija arba įsitikinimai“ (tikslinga sulaukti teismų praktikos).

Lina Bartaševičiūtė pasiūlė, renkant Nusikalstamų veikų žinybinio registro duomenis apie saugomus bruožus, konkrečias religijas detalizuoti prie saugomo bruožo „religija arba įsitikinimai“. Posėdžio dalyviai neprieštaravo.

3. SVARSTYTA: Darbo grupės 2026–2028 metų veiklos plano projekto rengimas.

Lina Bartaševičiūtė informavo, kad Darbo grupės veiklos plano rengimą numato Darbo grupės darbo reglamentas. Pagrindiniai darbai plano projekte suplanuoti pagal pavedimus Darbo grupei, nustatytus vidaus reikalų ministro įsakyme, kuriuo sudaryta darbo grupė, ir atliepiant rekomendacijas, pateiktas Ataskaitoje apie neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos situaciją Lietuvoje 2024 metais.

Darbo grupės nariai pirminių įžvalgų dėl plano projekto neišsakė.

Sutarta, kad darbo grupės narių konkrečių pastabų ir pasiūlymų bus laukiama el. paštu iki 2025 m. gruodžio 10 d. Plano patvirtinimui bus organizuota rašytinė procedūra.

4. SVARSTYTA: Kiti klausimai

Lina Bartaševičiūtė informavo apie 2026 m. sausio 22 d. rengiamą Vytauto Didžiojo universiteto projekto „Neapykantos kalbos ypatumai ir nustatymo kriterijai: Lingvistinė ir teisinė analizė“ tarpinių rezultatų pristatymą. Detalesnė informacija darbo grupės nariams bus pateikta el. paštu.

¹ atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo sprendimą byloje Nr. C 344/20, kuriame konstatuota, kad Direktyvos 2000/78/EB 1 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jame esantys žodžiai „religija ar įsitikinimai“ yra vienas diskriminacijos pagrindas, apimantis tiek religinius, tiek filosofinius ar dvasinius įsitikinimus, taip pat, kad pagal jurisprudenciją diskriminacijos dėl religijos ar įsitikinimų pagrindas turi būti atskirtas nuo politinėms ar kitokioms pažiūroms grindžiamo pagrindo.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija 188601464, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DARBO GRUPĖS VEIKSMINGAM ATSAKUI Į NEAPYKANTOS NUSIKALTIMUS IR NEAPYKANTOS KALBĄ LIETUVOJE SKATINTI POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-12-02 Nr. 1VL-1762
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lina Bartaševičiūtė, Patarėja, Viešojo saugumo politikos grupė
Sertifikatas išduotas	LINA BARTAŠEVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-01 17:18:04 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-01 17:18:19 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-07-04 09:38:04 – 2028-07-03 09:38:04
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.85.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-12-02 08:45:44)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-12-02 08:45:44 DBSIS